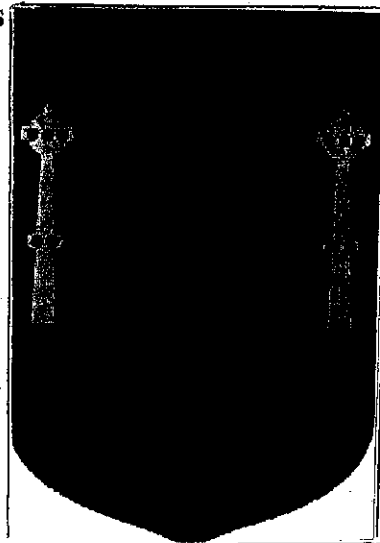

**Önzetlenül szolgálni a közt,
Valóban nemes hivatás**

Csőglei István

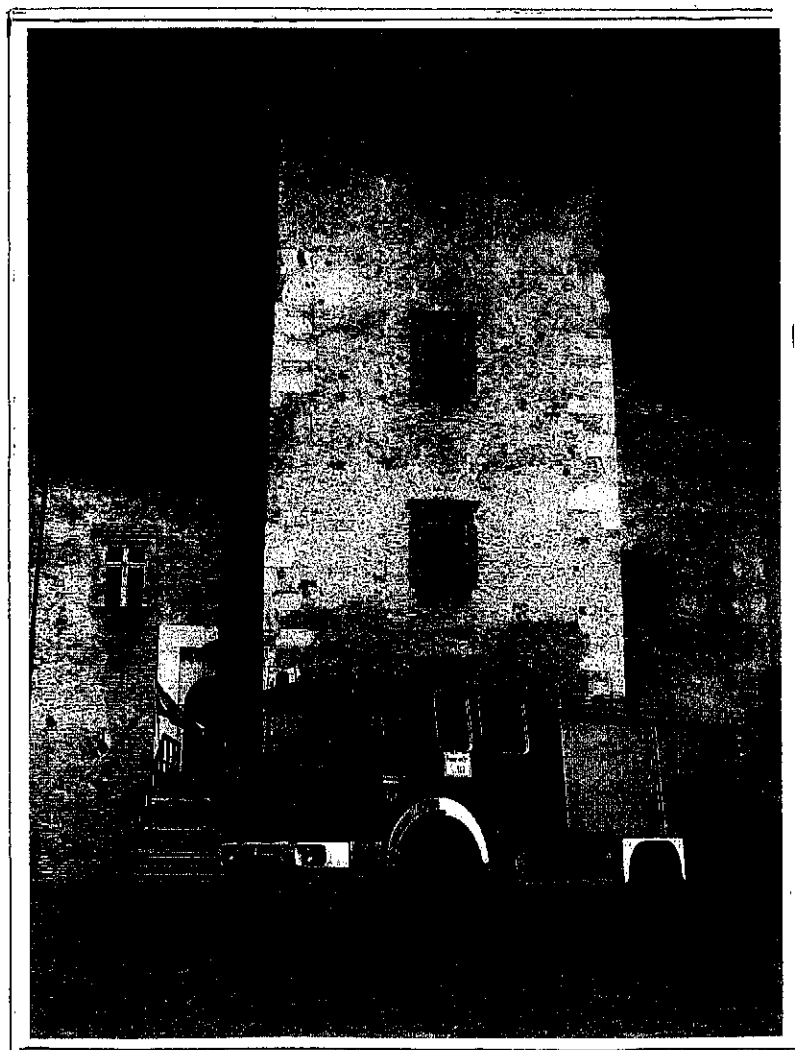
1876 - 2011

Szemelvények

a

Simontornyai Önkéntes Tűzoltó Egyesület életéből.

Tartalomjegyzék.

A tűz és az ember	1.
A nagy égések okai.	2.
Kezdetleges szabályozások .	2.
A szándékos gyújtásért a hóhér pallósa általi halál járt.	3.
A tűzoltás társadalmi szervezetei.	4.
A tűzvédelem újabb szabályozása a XIX században.	5.
Megalakult a Simontornyai Önkéntes Tűzoltó Egyesület	6.
Tűzoltó szerek, felszerelések és szertárak.	8.
A tüzek észlelése, jelzése, a tűzoltók riasztása és a vonulás.	8.
A tűzoltók rendezvényei.	9.
Tűzoltó rangok és egyenruhák.	11.
A Magyar tűzoltóság államosítása.	13.
Ismét tűzoltó testületként működnek.	15.
A tanácsok összevonásával megszüntették a tűzoltó egyesületeket.	16.
Az új tűzvédelmi törvény hatása.	17.
Közttestületet alakíthatnak.	18.
Belföldi és külföldi kapcsolatok.	19.
Diák tűzoltók.	19.
Mellékletek.	20.
II. József rendeletének első és utolsó oldala.	21
Az első alapszabály, teljes szöveggel készült 1886-ban.	22
Az 1912 évben készült alapszabály első és utolsó lapja.	23
Közügylési jegyzőkönyv 1941 márc. 8-án.	24
Az 1941 márc. 8 án készült alapszabály első és utolsó oldala.	25
Újság cikk 1897 augusztus 22.	26
Meghívó az 100 éves évforduló ünnepségére.	27
Újságcikk 1986 járási versenyről.	28
Tűzoltó díszbalták, dísztör és kürt.	29
Rendszeresített beosztási jelzések.	30
Kitüntetések 1886 ból.	31
Szolgálati érmek.	32
Magyar gyártmányú gépjármű fecskendők.	33

Szent Flórián a tűzoltók védőszentje.

B e v e z e t ő.

Tisztelt olvasó.

Ez a kis írás nem tartalmazza a Simontornyai Önkéntes Tűzoltó Egyesület teljes történetét. Annak megírásához további részletes kutatásra lenne szükség. Ebben az anyagban csak azt tudtam megjelentetni, amit a korábbi kutatások során a kezembe került. Illetőleg olyan országos, vagy megyei adatot, melyeket már másutt leírtam. Teszem ezt azért, hogy aki kézbe veszi, adatokat kapjon az ország tűzvédelmi kialakulásáról. Fontosnak tartom azért is, hogy az egyesület 125 éves ünnepségén résztvevők tájékoztatást kapjanak az egyesület életéről.

Az egyesület minden tagjának és hozzátartozóinak kívánom, hogy életük során mindig több legyen az öröm, mint a bánat.

Tisztelettel:

Csőglei Pista.bácsi.

A tűz és az ember.

A földön három olyan elem van, amely nélkül az ember nem létezhet, mégis állandóan védekezni kell ellene. Ez a tűz, a víz és a levegő.

A Görög mitológia szerint Prometheus megrabolta az égi tüzet s lehozta a földre, hogy az embernek használjon vele. Megtudván ezt az istenek, nem csak a tolvajnak, hanem az orgazdának /az embernek/ is bűnhődni kellett. Büntetésül Zeusz a Kaukázus sziklájához láncolta Prométheust, ahol egy saskeselyű mindennap lecsípte újra növekvő máját. A tüzet pedig áldásos és hatékony ereje mellett ellátták még romboló és pusztító erővel is. Az ember megismerhette e fenséges elem üdvös és káros hatását egyaránt. Sokszor Tapasztalhatta jótékony voltát, de egyúttal érezhette félelmes erejét is. S mert e két ellentétes tulajdonságát megérteni nem tudta, félelmében bizonyos tiszteletet tanúsított iránta. A társadalmi élet kialakulásával és haladásával, mindjobban kifejlődött a tűz tisztelet is, mely legteljesebb mértékben, a római Vesta-kultuszban nyert kifejezést.

De az ember minden tüztisztelete dacára nem nézhetett tétlenül imádsága tárgyának féktelen pusztítását. Kezdetben csak a kiengeszteléssel próbálkozott, de amikor ebbeli fáradozása kárba vesztet, megkísérelte a menekülést, majd a bőszen megfékezését. Ezzel egy időben megszületett a tűzoltás gondolata is, mely akkor valósult meg hatékonyan, amikor megismerte a tűznek és víznek egymásra hatását.

Már csak egy lépés kell a tűzoltóság intézményéig, s mégis a rendszeres tűzoltóságról csak a társadalmi élet teljes kialakulásakor beszélhetünk. Ilyenek voltak Egyiptomban, vagy a rómaiaknál, ahol Augusztus római császár /Kr.e.31. – Kr. Után 14/ idejében mintegy 7000 főből álló rendőrtűzoltóság létezett.

A tűzoltóság eredményes működése azonban csak akkor veszi kezdetét, amikor – Kr.e.150 körül – Ktezibios a hengerben mozgó dugattyút találta fel, aki később azt tüzi .- fecskendőnek használta.

Ezt a találmányt Heron tökéletesítette a róla elnevezett labda feltalálásával, melyet a szivattyú testből elevezető cső tövére alkalmazott. Még egy találmánya is volt, az elfordítható elvezető cső, vagy más néven gólyanyak. Bármily korszakalkotó találmányok voltak ezek, mégsem örvendett olyan népszerűségnek, amilyen megérdemelték volna. A tökéletesítése is csak a XVII. Századra esik, amikor Jan Van der Heiden 1672.-ben Amszterdamban feltalálta a légüstös fecskendőt, melyet még szívó és nyomó tömlővel szerelt fel. Ez a találmány képezte aztán az alapját a rendszeres tűzoltásnak és közvetve a tűzoltóságok szervezésének. Természetes, hogy az egyes államokban, különböző időben és irányban indult meg ez a mozgalom.

Hazánk mind a fecskendő alkalmazásával, mind a tűzoltóságok szervezésével nem versenyzett a nyugati államokkal, azoktól le is maradt. Ennek következményeként a lakosság nagy károkat szenvedett a tűz által.

A nagy égések okai.

A terület tüzek egyik oka az építkezésben található meg. A házak falait több helyütt faanyagból készítették. A tetejüket ezeknek is, meg a döngöltfalaknál is sással, náddal, feddték. Akkor még semmi nem szabályozta az építkezést. Ezért szorossal egymásmellé helyezték. Az épületeket. Gróf Széchenyi István a Magyar falvakról a következőket mondta: **"Leült a Magyar falusi ember néhány czöveket, ráhány néhány villa szalmát, s kész a falusi ház, több ily háznak mondott valami egy sorjában, s kész az ucza, több ily utca és kész a falu. Kiveri a falusi ember az utcán a pipáját s nincs tovább falu."**^{1.}

Ebből a másik ok is kiderül a pipázás, az épületeken belül pedig a szabad tüzelés. A füst elvezetésére a kéményt deszkából vagy paticsolt anyagból / a nádszövetet sárral kenték be / készítették. Sokhelyütt még kémény sem volt. Az ajtón, vagy a földemen át szállt a füst a szabadba. Ilyen körülmények miatt aztán a szervezett tűzoltás hiánya, a pánikból eredő kapkodás, a kezdetleges tűzoltó szerek, később a modernebbekhez való nem értés, párosulva a gyúlékony anyagú szoros építkezéshez, tragédiához vezetett. Ilyenkor közepes erejű szél is tűzvihart hozott létre. A szél hatalmas égő nádcsovát vitt tovább és dobta le a negyedik, ötödik nádtetős házra. Egész utcasorok, sőt falvak égtek le. Az országban kevés olyan település van, ahol egyszer, vagy többször ne lett volna nagy égés. Megyénkben ilyen tüzek pusztítottak Szekszárdon, Dunaföldváron, Madocsán, Pincehelyen, Dunaszentgyörgyön, Gerjenben, Faddon és Pakson. De többször leégett Tolna is.

^{1.}Tolna megyei Közlöny 1878 január 18

A kezdetleges szabályozások.

A nagy égések után a települések igyekeztek a tapasztalatok alapján bizonyos szabályozásokat elvégezni. Általában a rendtartásokba foglalták bele a tüzek megelőzésével, de inkább az oltással kapcsolatos feladatokat. Szent István Királyunk, pl. elrendelte, hogy vasárnap mindenki menjen a templomba, kivéve azokat, akik a toronyban a tüzet őrzik. Elrendelte azt is, hogy ha valaki ellenségeskedésből másnak az épületét elhamvasztja, azt építse fel és adjon 16 tinót, ami negyven solidust ér. A szándékosan előidézett nagy égésért lefejezés járt.^{2.}

Az első részletes, az egész országra kiterjedő szabályozást, II József végezte el. 1788. -ban kiadta a híres tűzrendészeti pátensét. Ennek az alapjai a mai jogszabályokban is megtalálhatók. Foglalkozik a megelőzéssel, a tüzek jelzésével és oltásával. Végül megköveteli, hogy vizsgálják meg a tűz okát, és annak alapján tegyenek intézkedést a további esetek elkerülésére.

A házak építésénél 3 ölnyi távolságot követelt meg. A kémények fából ne épüljenek. Szabályozta a kemencék és konyhák építését. *Tűz czirkálást* rendelt el. Az előjáróság egy tagja a kéményseprővel télen kétszer, nyáron egyszer a házaknál ellenőrzést végezzenek. Éjjeli strázsák, örök, népiesen bakterok kirendelését és állandó *czirkálás*át rendelte el. Kutak létesítését követeli meg. Ha tűz üt ki mindenki köteles oltani. A fogatosok vizet hordani. Minden nagyobb házak, serházak, fabrikák, malmok vendégfogadók rendelkezzenek oltó eszközökkel. Lajtorjával, horgokkal, csöves vízládával (a fecskendő öse). A kisebb házaknál lajtorját, dézsában vizet, meg egy bádoglámpát tartsanak készenlétbe. Tűz esetén, ha szükséges a közbe eső épület tetejének a lebontásával, kell a tovaterjedést megakadályozni. Rendelkezik a büntetésről is.³ A Magyar tartományokban azonban nem tartották be ezeket az előírásokat. Sokhelyütt még csak le sem fordították Magyarra a rendelet szövegét. Így aztán továbbra is keletkeztek nagy tüzek.

2. A tűzrendészet fejlődése c. 1986.-ban kiadott könyv 49 old.

3.. A rendelet a Tolna megyei levéltárban

A szándékos gyújtásért a hóhér pallósa általi halál járt

Az országban történ sok tüzeset miatt a hatóságok szigorúan vették a szándékos gyújtogatást. Simontornyan nem történt ilyen, de Faddon és Szekszárdon igen. Okulásként, íme itt van két eset. Szekszárdon 1825 év május 25-én délelőtt 11 órakor. Tokai József 12 éves gyerek egyedül volt a házban. Arra volt kíváncsi hogyan ég a szalma. Kivitte a parazsat, és a boglyába dobta. Az erős szél fölszította és a református templom is földig égett. A harangok megolvadtak. Leégett 450 ház, 60 présház. A károsultak száma 524. A gyereket vasba verték, vagyis a csuklójára és lábára tett vaspántot láncsal kötötték össze. Tárgyalást tartottak és az ítélet, a Verbóczy és más honi törvényekre hivatkozva, így hangzott: „ *Magának érdemlett büntetésül, másoknak pedig okulására a hóhér pallosa által az élők számából, kitöröltetni rendeltetett.*” Ezeket az ügyeket föl kellett terjeszteni a legfelsőbb Királyi táblához. Ott a gyerekek a fiatal korára való tekintettel meg kegyelmeztek. A büntetést egy éves fogva tartásra változtatták és minden fertály esztendőben /negyedév/ 25 botütés vertek rá.⁴ Ma a 14 éven aluli gyermek nem büntethető.

4.. TmiLt. Bűnügyek

Faddon egy négycsaládos asszonynak állandó konfliktusa volt a szomszédokkal. A gyerekek miatt volt a veszekedés. Egyik alkalommal egy 17 éves lánnyal együtt meggyújtották a szomszédos ház nádtetejét. A tűzben 7 ház égett le. Mindkettőt vásra verték és vallatták. Kimondták a hóhér pallosa általi halálbüntetést. A lánynak meg kegyelmeztek. A büntetést öt év börtönre

váltóztatták és minden negyedévben 30 botütést vertek rá, az ozorai várbörtönben. A négy családost asszonyt kivégezték. Az ítélet végrehajtás

levezetésével, a járási főszolgabíró bízta meg, akinek a jelentése kivonatossan a következőket tartalmazta: „*Március 31.-én a szerencsétlen Ferenczi Zsuzsanna a siralomházba kitéttvén, és ott április 1-ét eltöltvén április 2 napján regveli 9 óra tájban a nép nagy sokaságának kitéttvén közösen a vesztőhelyre kísértetvén és ottan minden ítéletet fennszóval általam felolvastatván, a szerencsétlent pedig a lelki atya által szokás szerint vigasztaltatván, Hird Leonard Convencionális Hóhér által egyszeri ütésre a feje elvételét és így az összegyűlt sokaságnak rettentő példájára, pallos által az élők számából kitöröltetett. Kapuváry János Főszolgabíró.*”⁵ Tlna megyei Levéltár Bűntügyek.

A tűzoltás társadalmi szervezetei.

A nagy égések arra ösztönözték az embereket, hogy keressék a megoldás. Legyen valamilyen szervezet, amelyik, ha feltörnek a lángok, igyekszik meggátolni a pusztítást. A kézműipar kifejlődésekor a tűzoltást a céhekre bízta. A szakmák figyelembevételével kellett oltásra alkalmas eszközöket, vedreket, létrát, csáklyát, készenlétbe tartani és a tűzoltásban részt venni. Ez a szervezet sokat segített, de nem hozta a kívánt eredményt. Ezért a nagyobb iskolavárosokban, az arra alkalmas diákokból szerveztek tűzoltó csapatokat. Ilyen szervezetek működtek, a Sárospataki Kollégiumban 1777.-ben, Debrecenben 1789.-ben. Fegyelmezett és jól képzett csapatok voltak ezek. Azonban a nyári szünet idején, mikor legnagyobb volt a tűzveszély kiestek a védelemből.⁶

Magyarországon az önkéntes tűzoltók sorát az Aradon megalakult, „*Önkénytes Polgári Tűzoltókar*” nyitotta meg. A város főterén 1835. augusztus 27.-én kigyulladt egy kereskedő háza. A padláson 7 mázsa puskaapor volt, aminek a fölrobbanása veszélybe döntötte volna az egész várost. Ritt József kalapos mester bátor társaival biztonságos helyre hordta a puskaaporos hordókat és meggátolta a katasztrófát. A tűz után tizenharmad magával megbeszélést tartottak. Elhatározták, hogy jobban ellátják a szolgálatot, mint a céhek. Döntésüket a városi tanács az 1835. szeptember 7.-i ülésén fogadta el. Alapszabályukat a Nagyváradai Császári és Királyi Helytartótanács 1837. július 10.-én hagyta jóvá. Addig a Városi Tanács engedélye alapján működtek.⁷

6.. Magyar Tűzoltóság könyve 1925. évi kiadás 70 old.

7. Az Önkéntes Tűzoltóság története c. BM.TOP. által 1968.-ban kiadott könyv 7. old.

Az 1867.-es kiegyezés előtt a hatalom nem szívesen fogadta az ilyen szervezeteket, pedig nyugaton már több is működött. Ezért szinte kivételnek számított, hogy Sopronban 1866.-ban megalakult a „*Soproni Torna és Tűzoltó*

Egylet.” Meggyorsult a szervezés, amikor, Gróf Széchenyi Ödön – Gróf Széchenyi István másodszülött fia- vette kezébe az ügyet. Angliában csaknem

fél évet töltött el a tűzoltók társaságában. Szolgálatot látott el, tanulmányozta az ottani életet. Amikor hazajött cikket írt a tűzoltó intézmények hasznosságáról. Az ő nevéhez fűződik a pesti és budai tűzoltóságok létrehozása. Az első elnöke volt az 1870.-ben megalakult Magyar Országos Tűzoltó Szövetségnek. Ezt követően – az 1945 évi megszüntetéséig – ez a szervezet tartotta kézben az ország tűzvédelmét, a tűzoltóságok kérdéseit. Szervezte a tagok képzését, versenyeket rendeztek, egységes szabályzatokat adtak ki, a rangfokozatok és ruházat ügyében. Szorgalmazta a tűzvédelmi szabályozás, főleg a tűzrendészeti törvény megjelenését. Széchenyi hirdette: „*Legyen egység a tűzoltóság életében. Egység a szellemben, az akaratban és a tettekben.*” Bizony erre ma is szükség lenne.

Népszerűek lettek az önkéntes tűzoltó egyesületek. Egyre sikeresebben avatkoztak be a keletkezett tüzek oltásában. Mindezek mellett, bálákat, műkedvelő- előadásokat, szerveztek. Ezeken a rendezvényeken résztvevők – különösen az előkelőségek – túlfizettek. Az így összegyűjtött pénzből, meg az előjáróságtól kapott hozzájárulásból, a tagok és pártoló tagok befizetéseiből tartották fenn magukat. Híresek voltak a tűzoltó zenekarok, meg a majálisok. Szervezetté vált a tűzoltás. A felszereléseiket jó karban tartották. Szorgalmazták az újak beszerzését. Azokat szakszerűen működtették. Hagyománnyá vált a zászlóadományozás. Ezeknek a rúdjaiba szegeket helyeztek el, amelyre az azt megváltó személy nevének kezdő betűit vészték.

A tűzoltók legnagyobb ünnepe május 4.-e volt. Ugyanis védőszentjüknek Szent Flóriánt tisztelték, s még ma is ezt teszik. Ilyenkor a falu apraja nagyja, a tűzoltó majálison tüsténkedik, ahol vetélkedőket, tréfás játékokat szerveztek. Bemutató gyakorlatot tartottak

A tűzvédelem újabb szabályozása a XIX században.

Az Országos Tűzoltó Szövetség, már több éven keresztül szorgalmazta, hogy az ország tűzvédelmét törvényben szabályozzák. Azonban csak egy kormányrendelet kiadását sikerült elérni. A II. József tűzvédelmi pátense után 100 évre 1888. augusztus 12.-én, az 53.888/1888. számon jelent meg a Belügyminiszter kőrendelete.^{8.}

Ebben intézkedtek az építkezés tűzbiztonságára. Minden település köteles volt építési és tűzrendészeti szabályzatot alkotni., és jóváhagyás után kiadni. Minden településen tűzoltóságot kellett szervezni. Amely lehetett, fizetett, egyesületi alapon működő, vagy köteles tűzoltóság. A falu 20-40 éves férfi lakóit kötelezték tűzoltói szolgálatra.

8. TMLt. Rendeletek tára

Ez esetben a parancsnokot az előjáróság nevezte, ki. Tűzfigyelő és jelző szolgálatot kellett szervezni a templomok tornyaiban, vagy az erre a célra épített tornyokban. Meghatározta a rendelet, hogy a lakosság számát figyelembe véve mennyi és milyen tűzoltó felszerelést kell vásárolni és jó állapotban készenlétbe tartani.

Tűz esetén a férfiaknak a tűz oltásban kell részt venni, a nők pedig a gyerekekre és öregekre vigyázzanak. Aki meghallotta a harang kongatását, éjjel köteles volt a ház utca felőli ablakába égő gyertyát, vagy lámpát kihelyezni. Ezzel jelezte, hogy tudomásul vette. Másrészt pedig az utcát meg világította. Hiszen akkor még nem volt utcai világítás. Az oltást végző tűzoltókat hatósági jogvédelem illette meg. Az oltást a helyi tűzoltó parancsnok irányította. Az eset után vizsgálatot kellett tartani.

Az első világháború után új helyzet alakult ki, ezért újabb szabályozást kellett végrehajtani. Az előző rendelet kiegészítéseként jelent meg a 23.000/1925. BM. rendelet.⁹ Ebben már szigorúbban követelték meg a tűzrendészeti szabályzatok kiadását. A legalább 300 lakósból álló községek kötelesek voltak éjjel – nappal, őrseget szervezni. A kisebbeknek csak éjjeli őröket kellett állítani. Most már kötelezően írták elő, hogy a rendezett tanácsú városokban az önkéntesek mellé, fizetett tűzoltóságot is szervezzenek. Tűzvész esetén a lakosságot fogatszolgálat terheli. A megyei és országos tűzoltó szövetségek kebelében tűzrendészeti felügyelőket kellett szervezni. Azokban a városokban, ahol mentőszolgálat nincs és a megalakítása, akadályokba ütközik, a mentő- szolgálatot a hivatásos tűzoltók keretében kell megszervezni.

⁹ TmL. Rendeletek tára

Megalakult a Simontornyai Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A települések vezetőit általában, a keletkezett tüzek ösztönözték az egyesület létrehozására. Simontornyán ez nem így volt. Ugyanis nincs tudomásunk arról, hogy ott nagy égés történt volna. Ott inkább a jogszabályt vették figyelembe. Egyrészt még életbe volt a II. József féle rendelet. Másrészt az 1870-ben alakult Országos Tűzoltó Szövetség is szorgalmazta az egyesületek alakítását. Segített ebben Grf. Széchenyi Ödön is. A szövetség szorgalmazására elkészült az 53800/1888 számon kiadott kormányrendelet tervezete, amely kategorikusan

megkövetelte, hogy minden településen legyen tűzoltóság. Amely lehetett fizetett, vagy Önkéntes tűzoltó egyleti szervezet. Ha egyiket sem sikerült megalakítani, akkor un. Köteles tűzoltóságot kellett szervezni.

A település 20-40 éves férfi lakókat lehetett kötelezni tűzoltó szolgálatra. A rendelet tervezetét Simontornyán is olvasták. Ezért úgy döntöttek, hogy egyesületet alakítanak.

Az első alapszabályt 1886. március 25-én fogadták el. Aláírta Morvai János ideiglenes elnök, Bereczk István ideiglenes titkár. Fodor Pál és Szing János választmányi tagok. A BM-be 1886. október 7-én írták alá.

Lehetek alapító tagok, akik egyszer és mindenkorra 5 forintot fizettek. A pártoló tag évente 1 forintot fizetett. A működő tagok a munkát végezték. Legalább 30 tag kellett ahhoz, hogy az egyesület megalakulhasson. Az egyesület a városban és környékén végez mentéseket.

A második alapszabályt 1912. november 3.-án fogadták el. Ezt aláírta Bereczki István és Takács Ferenc. Időközben az országos szövetség alapszabály mintát készített és ennek megfelelően a harmadik alapszabályt 1941. március 8-án fogadták el. Ezt aláírta Torontál István és Fertőszögi Béla, Dudás András és Holik László. A BM-be április 23-án írták alá. A most érvényben lévő alapszabályt 2011. január 18-án az újja alakuláskor fogadták el. Ugyanis az egyesület több évig nem működött. A szertárát a mentősök részére adták át.

A rendelet azt is meghatározta, hogy milyen tűzoltó eszközöket kell készenlétbe tartani. Lóvontatású kocsis fecskendőket és kézi szerszámokat szereztek be. A megalakulást követő évben keletkezett egy tüzeset.

A Tolna megyei Közlöny 1877 augusztus 19-i száma a következőket írta, Simontornyáról: „Jól sikerült az augusztus 2.-án tánccal egybekötött előadás. Az előadás címe: *Miért nem házasodik meg a sógor?* Előadás közben egyszer csak a harang kongatása hívta fel magára a figyelmet. Tűz ütött ki. Borzasztó szél dühöngött. Egy boglya szénagyulladt meg. Azonban a lakosság szorgalma és Bereczk István jegyző úr, erélyes rendelkezésével a tűz lokalizáltatott. Ezután a táncot folytatták.

Két évvel később 1899 július 22-én éjjel ismét megszólalt a harang. Két pince és 6 boglya szalma égett. Szerencse, hogy szélcsend volt, mert leégett volna az egész város. „*A tűzoltók rettenhetetlen szorgalommal működtek s a jelen alkalommal is bebizonyították életre valóságukat.*” Írta az újság.

A gyújtogatás elkövetésével, egy Munn Miklósné nevű asszonyt gyanúsítottak. Bosszúból követte el a tettet. Az esetet rejtélyessé tette, hogy két állarcos megtámadta az asszonyt, aki a pitvarban aludt s iszonyatosan összevagdosták és tiporták. A csendőrség erélyesen kutatja az esetet.

Szekszárd és Vidéke 1899 augusztus 1.

A megyékben is alakultak tűzoltó Szövetségek. Tolna megyében Löwy Ignác Simontornyai főparancsnok szorgalmazta a létrehozását. Ennek szükségességéről egy felhívást tett közzé a Tolna vármegye c. lap, 1891.január 11 számában. Aztán 1893. szeptember 8 –án megalakult a Tolna megyei Tűzoltó Szövetség. Természetesen Simontornya is tagja lett. A következő ülést már Simontornyán tartotta a szövetség.

Tűzoltó szerek, felszerelések és szertárak.

A felszerelésükről egy 1928 évben készült kérdőív adataiból lehet következtetni. A megyei Alispán az önkéntes tűzoltóságokról jelentést kért. Az 1828. május 18. án készített kérdőív 33 pontból állt. Az adott válaszokból a legfontosabbakat emeltem ki. Ezek a következők: Az önkéntes tűzoltóság szervezés alatt van, mert korábban fölbomlottak. A testület elnöke Bereczk István. A parancsnoka, Stochinger Alajos. Létszám 22 fő. 2. drb. kocsifecskendőjük van. Létra 3. drb. Vízhordó kocsi 2 drb. Az egyik szertár a községháza udvarán van, a másik pedig a községben. Tüzeset nem volt. Gyakorlatot nem tartottak. Bevételük 1760 pengő, ebből ruhát vásároltak.

Az 1934-ben készült kimutatáson, már 3 kocsifecskendő van. Gyakorlatot 10 alkalommal tartottak. Helyben 3, vidéken 1 tűznél avatkoztak be. Ekkor már az elnök: Torontál Tamás, a parancsnok, Gábris András. A működő tűzoltók száma, 28 és a gyárban 15 fő.

Alispáni szám: 15106/1927.

A tüzek észlelése, jelzése, a tűzoltók riasztása és a vonulásuk.

Komoly megállapítás, hogy „ *a késedelem növeli a veszélyt.* ” Ma is így van ez, de fokozott mértékben igaz volt a régi időkben. Amikor nád, szalma, vagy más éghető anyagú épületek voltak. Fokozódott a veszély, ha ilyenkor orkán erejű szél fújt. Ezért mindig fontos volt, hogy a keletkezett tüzeket időben észrevegyék, jelezzék. A tűzoltók riasztása pedig időben megtörténjen.

Ilyen okok miatt kezdetben. a helyi szabályrendeletekben, később már a jogszabályok is elő írták, hogy a tornyokban figyelő szolgálatot kell tartani. A templomok tornyainak többségét úgy építették, hogy ott szolgálatot lehessen teljesíteni. Persze önálló tornyokat is építettek. Híresek a soproni és veszprémi tűztornyok. A toronyból a harang kongatásával jelezték a tüzet. A kongások számával már jelezték, hogy a település mely részén van a tűz. De nappal piros zászlóval, éjjel rúdra szerelt lámpával is mutatták, merre van a tűz.

. Az emberek a harangok kongatására fölfigyeltek és egymást értesítették. A tűzoltók háza **ÖT**. Föliratú táblával volt megjelölve. Olyan is volt, hogy a fogattal rendelkező nem volt hajlandó a lovait a fecskendőbe fogni.

Persze följelentették és a járási főszolgabíró megbüntette. Ezt követően bizonyos összeg jutalmat tűztek ki az elsőnek és másodiknak érkező fogatos részére.

A lovak vágtatva vitték a fecskendőt. A kürtös kéthangú kis trombitával jelezte a vonulást. Tulajdonképest ez volt a mai sziréna őse.

A telefonhálózat kiépítésével már könnyebb volt a helyzet. A településeken a községházán, az egyháznál és orvosnál volt már készülék. Még később megoldották, hogy a nagyobb településeken a posta állandó ügyeletet látott el. A többi helyekről a hivatali idő befejezésekor ide repülőzték be a készüléket. Így már éjjel-nappal lehetett tüzet jelezni. Csak megtekerték a készüléket és jelentkezett a központ, ott kapcsolták a tűzoltókat. Tolna megyében sikerült megvalósítani, hogy a községháza falára egy fiókot építettek. Ide helyezték a berepülőzött telefont. Így bármikor elérhető volt. Az önkéntes tűzoltók riasztására, pedig a községben kiépített hangos berendezés állt rendelkezésre. Így volt ez Simontornyán is a Börgyár megépítéséig. Ezután már az üzem vészkürtjét szólaltatták meg.

Természetesen ma már sokkal egyszerűbb a tüzek, vagy balesetek jelzése és a riasztás is. A telefonokkal hívják a segélykérő számot. Magyarországon a tűzoltóságok hívó száma, egységesen 105. Az ügyeletes önkéntes tűzoltó kiadja a jelzést a tűzoltóknál lévő személyi hívó, vagy telefon megszólal, és azonnal rohannak a szertárhoz. Ahol pedig ügyeletet láttak el még egyszerűbb a dolog, mert a riasztócsengő szólal meg és 2 percen belül, elhagyják, a laktanyát. A tűzoltósági hívó számok úgy vannak megoldva, hogy az elsőnek vonuló egységnél szólal meg.

A segélykérést még jobbra lehetne tenni, ha megvalósulna a nyugati országokban lévő megoldás. Ott ugyanis mindössze egy szám - általában a 112-es - áll rendelkezésre. A mentők és tűzoltók közös ügyeletet látnak el. Az állampolgárnak csak ezt az egy számot kell megjegyezni. Kis hazánkban négy szám áll rendelkezésre. A mentők a 104, a tűzoltók 105, a rendőrség a 107 és 112 számon hívhatók. A bajba jutott személy amúgy is kétségbe van esve, így nem mindig jut az eszébe a helyes hívó szám. Ezért késik az értesítés.

A tűzoltók rendezvényei.

Híresek voltak a tűzoltók rendezvényei. Szervezettség, pontosság jellemezte azokat. Ott voltak ők a település egyházi, vagy más ünnepeken is.

Május elején majálisokat, kirándulásokat szerveztek. Ezen a családtagok is részt vettek. Minden községben kialakult, hogy melyik bál legyen a tűzoltóké.

Ilyenkor a belépő díjakon felül lehetett fizetni. A bevételt a tűzoltói eszközök fejlesztésére fordították. Mondogatták, hogy "Na ezt is összetáncoltuk."

Egy ilyen sikeres rendezvényről ad hírt, a Tolna Vármegye c. lap 1891 február 8 száma. „ *A Simontornyai Tűzoltó egyesület által 1891 január 25.-én tartott táncmulatsága az eddigiek közül a leg sikeresebb volt. Minden osztály képviselve volt. Az összes bevétel / 50 koronás belépővel/ 102 forint 55 korona volt. A kötelező belépő díjon felül fizettek: Rottler József 50 kor., Liptay Ádám 50 kor., Stark Ignác 50 kor., Glökner L 50 kor., Gungel F 50., Gutnung H 1 forint, Pfeifer F 50 kor., Lőwy J 50 kor., Kiss István 1 forint, Weil Károly 50 kor., Tanos József 50 kor., Nagy Lajos 50 kor., Fried Mór 50 kor., Lőwy Ignác 50 kor., Fried Vilmos 1 forint, Beczk István 1 forint, Fügi A 60 kor., Mikár Kálmán 1 forint, Gevay János 50 kor., Gottlieb Sándor 50 kor., Drenovics János 25 kor., dr. Kiss István 1 forint, Mikár Kálmán 1 forint, Gevay János 50 kor., Wieland Dániel 50 kor., Flott Jenő 50 kor., Kozák 1 forint, NN.20 kor. Grossmann Jakab 50 kor., Legáth József 50 kor., Bogdán E 50 kor., Gaufmann Antal 1 forint, Kremniczky I 50 korona.*”

Előző évben egy sajnálatos tűz eset keletkezett. megégett egy gyermek.” *Saramó Pálné Simontornya községhez tartozó Gyánti – hegyi lakós a közeli Némedi községbe ment el. Három kis gyermekét magára hagyta a bezárt lakásba. A tüzet a kályhában eloltotta, de a hamuban maradt egy parázs. A 2 éves Pali gyerek a kötényébe vette a parazsat, amitől az tüzet fogott A Kis pali az ágyba menekült. A szoba tele lett füsttel. A másik két gyereket is a megégés környékezte, de szerencsére az édesanyjuk megérkezett.*”

Tolna Vármegye c. lap 1900 március 4 száa.

Közben kitört a háború. A katonaköteleseket elvitték. Az itthon maradottak a helyi védelemmel voltak elfoglalva. Az egyesületi élet megállt. A háború után éledtek újra. Ez azért is történhetett meg, mert megjelent egy újabb miniszteri rendelet, amely még szigorúbban követelte meg a tűzoltóságok meglétét és működését A 10 ezer lakosú településeken már kötelező volt fizetett tűzoltóságot szervezni. Ők kötelesek voltak ellátni a mentő szolgálatot is, ha ott mentő szervezet nem működött.

A Kis csapat újból összeérett. Működött már a Börgyár is. Az ottani szervezettel közösen fogtak össze baj esetén. Szükség is volt erre, mert 1926 évben komolyabb tűz keletkezett. „ *Április 18.-án délelőtt 11 órakor kigyulladt Márkus István Simontornyai vendéglős udvarán a szalmaboglya. A tűz áttérjedt a mellette lévő nádtetős fészere. Alig hogy megszólalt a Börgyár vészkiáltja az önkéntes, valamint a gyári tűzoltóság 3 szivattyúval a helyszínen termett és teljes erővel hozzákezdett az oltáshoz, de az istálló padlása is tele volt szénával.*

Elősegítette az oltást , hogy a gyárban lévő 350 lóerős gőzgép kizárólag a tartályokba szivattyúzta a vizet. Csak megfeszített munkával lehetett a tüzet helyhez kötni, a nagy szélvész és a szárazság miatt. Herpai György szakasziparancsnok az arcán megégett.”

Tolna megyei újság 1926 május 8.

Alig telt el tíz év érezhető volt, hogy ismét készülnek a háborúra. Az országos szövetség már korábban többször is szorgalmazta, hogy jelenjen meg a tűzvédelmi törvény, de megelőzte a légoltalomról szóló 1935 évi XII. számú törvénycikk . Ezután már figyelembe kellett venni az abban lévő előírásokat.

A tűzrendészetről szóló 1936 évi X törvénycikk. Már foglalkozott a légoltalmi kiképzéssel, légoltalmi tűzoltó csapatok létrehozásával. Így vésztették át a II. világháborút.

Tűzoltó rangok és egyenruhák.

Az ember ősidők óta igyekezett megjelölni a hovatartozását. Mely család, vagy törzs, esetleg csoport tagja, hadsereg katonája. Ezt általában az öltözetükkel adták tudtára a környezetüknek, melyből az is megállapítható volt, hogy milyen helyet, rangot foglal el az adott közösségben. Ez a törekvés a mai embereknél is megmaradt. Tűzoltó vonatkozásban általában a sötét ruhaszínek domináltak, de megjelent a kék és a szürke szín is.

Magyarországon a tűzoltó öltözetek szabályozása Aradhoz kötődik. Az egyenruhájuk az egyesület minden tagja részére azonos színű posztóból készült. „Zrínyi kabát és nadrág, búzavirág színű posztóból, fekete zsinorral, öt fehér gombbal, a kalap fekete, nemzeti tarajkával, és vörös tollal, Csizma sarkantyúval.” A rangokat illetően még nem voltak tapasztalataik, ezért a hadseregben alkalmazottakat használták.¹⁰ később alakult egyesületek különböző színű és formájú öltözeteket alakítottak ki. Gróf Széchenyi Ödön 1872.-ben, Folkmann Alajos budapesti parancsnok helyettes1874.ben, a kolozsvári egyesület parancsnoka pedig, 1876.ban készített javaslatot. A ruha kérdés sok éven keresztül a vita tárgya volt a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség ülésein. Döntés 1896.-ban született. Ezt a szabályzatot a BM 120.151/1897 BM számon hagyta jóvá. Színesbe, ki nyomtatták és minden egyesületnek megküldték.

A téli zubbony, sötétkék posztóból, a nyári pedig, fehér csíkos kék vászonból készült. Bő szabású, 4. cm magas gallérral, mely 5cm vastagságú négyszögletes, hátul karikás vitézkötésbe átmenő, vörös teveszőr zsinorral volt szegélyezve. A mellen két fedővel ellátott zseb van. A zubbony 5 domború sima sárga fémgommbal gombolható.

A rangokat a galléron helyezték el, és a beosztásokat jelölték. Jelentősége volt még a sisaknak. Külön készült tiszti, altiszti és legénységi sisak. Ezen kívül kéthangú disz zsinorral ellátott, zsebbe helyezhető kürtöt használtak. Volt még tiszti balta, szivattyúsbalta, mászó csákány, szivattyúsöv, mászóöv, csőkötel, mentőszeg. A sapka fekete posztóból volt, 80 mm magas, lapos fedelű, fekete bőr ernyővel.

Egyenruhát más szervek is használtak. Ezért a BM rendezni akarta a különböző szervek egyenruháját. A 125.000/1931 BM rendeletben, arra kötelezte az egyesületeket, és más szervezeteket, hogy képekben és írásban előzőleg mutassák be egyenruhájukat. Ekkor a tűzoltóknál is felvetődött a gondolat, hogy ismét szabályozni kellene az egyenruhák és rangok kérdését

A kísérletezéseknek a 64.200/1940. számú BM rendelet vetett véget. Ez a szabályzat akkor minden fajta – hívatásos, önkéntes, üzemi, és köteles – tűzoltóságra vonatkozott.^{11.}

10. Az ÖTE könyve 19. old. 11. Szabályzat a Budapesti Tűzoltó Múzeumban

A fazont illetően szakítottak a magas nyakú meg oldással. A ruha színe pedig szürke lett. Az anyaga lehetett posztó, szövet, vagy vászon. A rangot a váll lapokon jelölték. Azok színe viszont változó volt. A hívatásos szervezeté piros, önkénteseké sötétkék, a köteles tűzoltóké fekete, a magán tűzoltóké /üzemiek/ zöld, a tűzrendészeti felügyelőké, világoskék, a tűzoltó szövetség tisztség viselői pedig, lila parolit használtak. Ekkor is a beosztásokat jelölték. Nincs katonai rangfokozat.

Ezt a rendeletet hatályon kívül helyezte a 271.000/ 1946 BM rendelet. A ruha színe maradt a szürke. A fazon sem változott. Viszont a vállszalag színe egységesen piros lett. Bevezették a fél katonai rangokat. Tűzoltó vezérőrnagy, ezredes, alezredes, őrnagy, százados, főhadnagy, hadnagy, alhadnagy, főtörzs tűzmester, törzstűzmester, tűzmester, szakaszvezető, tizedes, őrvezető. A községi tűzoltó parancsnokot és helyettesét, tűzmester, törzstűzmester, főtörzs tűzmesteri rang illeti meg. Ennél magasabb – de legfeljebb főhadnagyi – rangfokozat kivételes esetben a BM engedélyével adható. Az üzemi tűzoltóság parancsnoka és tisztjei rangfokozata századosnál magasabb nem lehetett.

Az önkéntes és a vállalati tűzoltóságok részére 1978.-ban adtak ki új szabályzatot. A ruha színe és fazonja nem változott. Most már teljes egészében a katonai rangokat használták, mert a tiszthelyettesi rangoknál elhagyták a *tűzmester* kifejezést. Századosnál nagyobb nem lehetett az önkéntesek rangfokozata. Bevezették a várakozási időket. A tiszteket a megyei parancsnok, a többieket a Városi parancsnokok, vagy kirendeltség vezetők léptették elő. A tagokról az egység könyvbe nyilvántartást vezettek.

A megyei parancsnok jutalmad adhatott ide tartozott az előléptetés is. Ezek úgynevezett megyei parancsban jelentek meg. és ünnepélyesen adták át. Az 1956. október 22-i parancs szerint Gallai Pál főtörzsőrmestert alhadnaggyá léptették elő. Jutalmat kapott Bregovics Mihály elnök és Joó Ferenc parancsnok. 1968. -ban alhadnaggyá léptették elő Joó Ferencet és Miklós Jánost. Jutalmat kapott Csibrik István. 1972-ben alhadnaggyá léptették elő Miklós Jánost , főhadnaggyá Joó Ferencet, Omoli Jánost és Palásti Lajos

A rendszerváltás kezdetén, 1990.-ben ujja alakult Magyar Tűzoltó Szövetség napirendre tűzte az egyen ruházat kérdését. Egy bizottság vizsgálta és tett javaslatot ebben az ügyben. Ennek eredményeként 1997.-ben új szabályzat jelent meg. A ruha színe és fazonja nem változott. A rendszeresített beosztásokat jelölik, a ruha gallérján, amelyen a paroli egységesen piros. Az egyesület elnöke és parancsnoka, ha felsőfokú végzettséggel rendelkezik, továbbá a tűzoltó szövetség elnöke és választmányi tagjai, valamint az országos elnöknel arany paszományon ezüst csillagok vannak¹².

12. A szabályzatot minden egyesület megkapta. De a Budapesti Tűzoltó Múzeumban is megtalálható

A magyar tűzoltóság államosítása.

Alig ért véget a II. világháború, máris megjelent „ *a tűzoltóság és a tűzrendészet újjászervezéséről* szóló 10.280/1945 /X,30./ ME rendelet.” Utána hamarosan kiadták a végrehajtásáról szóló 271.000/1946 (VII.22.) BM. rendeletet.¹³. Megszüntették a Tűzoltó Szövetségeket és egyesületeket. Ugyanakkor elrendelték, hogy minden településen legyen tűzoltói szervezet, vagyis tűzoltó őrs, amely szerveződhet elsősorban önként jelentkezőkből. Ennek hiányában a 18-40 éves férfilakókat kötelezték tűzoltói szolgálatra. Elrendelte az Országos Tűzoltó Főparancsnokság létrehozását. Hatályon kívül helyezte az 1936.-ban megjelent tűzrendészeti törvényt. A megyékben és a fővárosban is tűzoltó parancsnokságokat kellett szervezni. A megyékben lévő tűzoltóságok munkáját ők irányították. Ők nevezték ki az önkéntes és az üzemi tűzoltó parancsnokokat. Az önkéntes egyesületeknél a főparancsnoki titulus parancsnokra változott.

Az egyesületek többsége a kezdetekben ugyan úgy működött, min korábban. Így volt ez Simontornyán is. továbbra is aktívan működtek. Aztán hozzá szoktak az új szervezéshez. Az új nevük *Simontornyai Tűzoltó Őrs* lett.

Az Országos Főparancsnokság is szorgalmasan dolgozott. Alig jelent meg a 17 Országos nagyvállalat államosításáról szóló rendelet, máris államosították az ott működő tűzoltóságokat. Lényegében ezzel kezdődött, a Magyar tűzoltóság

államosítása. Aztán megjelent az 5090/1948 (IV,30./ Kormány rendelet a Magyar Tűzoltóság államosításáról. Még ebben az évben elrendelték a tűzoltóságok használatában lévő ingó és ingatlan vagyon állami tulajdonba vételét. Bizottság járta a községeket és leltározták a fecskendőket, eszközöket, hangszereket.

A rendelet államinak tartotta, az Országos Tűzoltó Főparancsnokságot, a fővárosban és a megyeszékhelyen működő, tűzoltóságokat. Meg követeli, hogy a 15000 lakóson felüli településeken, állami tűzoltóság működjön.

Ahol a lakósság száma ennél kisebb ott külön kérhetik az államosítást. Járás székhelyeken legalább 2 főből álló Kirendeltség működjön. /Pakson, Tamásiban és Bonyhádön volt ilyen/

Úgy tervezték, hogy az Ország területén 240 településen hoznak létre, vonulós alosztályt, vagy őrsöt. Ebben az esetben a vonulási körzet 15 kilométeres lett volna. Azonban anyagiak hiányában nem tudták ezt a tervet végrehajtani. Ebbéli erőfeszítések közepette az önkéntes mozgalomról megfélekeztek. Erre való hivatkozással 1950.-ben az OTF. -ot megszüntették, és létre hozták a BM. V. Tűzrendészeti Főosztályát. Ezen belül külön osztály foglalkozott az önkéntes tűzoltóságok felügyeletével. Szervezte a versenyüket.

A községi tűzoltóságokra most már jobban oda figyeltek, mert rájöttek, hogy nélkülük az ország nem létezhet. A 190/1951 /XI.03./ MT. Rendelettel Tűzrendészeti Érem kitüntetést rendszeresítettek. Ezt már az önkéntesek is kaphatták. Ebben az évben november elsejei díszparancsban Házi Árpád Belügyminiszter elrendelte, hogy a megszólítás valamennyi testületnél bajtárs helyett, „*elvtárs*” legyen. ^{13. Rendelet a Tmltárban}

Újabb átszervezést hajtottak végre 1953.-évben. Létrehozták az egységes, Belügyminisztériumot. Ide tartozott a rendőrség, tűzoltóság, büntetés végrehajtás és az államvédelem. A tűzrendészeti főosztály neve BM. Tűzrendészeti Parancsnokság lett. A megyékben főosztályokat hoztak létre. Ehhez tartozott a Tűzrendészeti osztály. A járásoknál osztályok lettek. Ide tartozott a Tűzrendészeti Alosztály.

Ez ideig, ha szomszédos területre vonultak, akkor az ottani település a vonulási költséget köteles volt megtéríteni. Ezen 1950.évben váltóztattak. A megyét 20 körzetre, osztották. Ezen belül egymásnak kölcsönösen kötelesek voltak segítséget nyújtani. A segítség, kiterjedt a tűzvész, elemi csapás, baleset, vagy egyéb műszaki mentésre.

Gondot fordítottak a tüzek megelőzésére. A jogszabályokat a lakóssággal igyekeztek megismertetni. Ennek érdekében megszervezték, az un. területfelelősi hálózatot. A község területét a képzett tűzoltók között fölosztották. Időnként a lakókat meg látogatták, és tanácsot adtak a tüzek

megelőzésére. A nyári időszakban nagy gondot fordítottak a kalászos termények betakarítására. Figyelemmel kísérték a közös szérűkben történő csépléseket. Ugyanis akkor még nem kombájnokkal aratták a gabonát, hanem kévékbe kötötték, közös szérűn asztagokba rakták és ott csépték el. Veszélyesek voltak a hoffer traktorok, ezért tűzvédelmileg nagyon oda kellett figyelni. Ezen időszak alatt a szertárnál fogat szolgálatot, a templom- toronyban figyelő szolgálatot láttak el.

A női egyenjogúság érvényesítésére, az ötvenes években megalakították a női csoportokat. Versenyeken komoly eredményeket értek el, a 400 liter perces, kismotor- fecskendő szereléssel.

Gondot fordítottak az ifjúság nevelésére. 1953.-évtől megalakultak az úttörő tűzoltó csapatok. Ma is működnek iskolai csapatok.

Ismét Tűzoltó Testületként működtek.

Az 1950.-es évek elejére teljes lett a központi irányítás. A községi tűzoltóságok részére is minden lépést meghatároztak. A megyei parancsnokság havonta parancsot készített. Ebben a szükséges információkat és utasításokat közölték. A mulasztókat elmarasztalták. Nem tetszett ez az önként vállalt munka mellé. Rendkívül nehéz volt ezeket a csapatokat együtt tartani. A BM. főosztályon belül működő Önkéntes Tűzoltó osztály, értékeléseket végzett. Ezt az anyagot a Párt Központi Bizottsága is megtárgyalta. Határozatban kötelezték a BM-et, hogy tegyenek intézkedést. Mindezek eredményeként megjelent az 1001/1956 (I.4.) MT határoz, mely szerint testületi alapra kellett helyezni az önkéntes tűzoltó mozgalmat.¹⁴ A határozat mellé minta alapszabályt is csatoltak. A kísérő levélben megírták, hogy még a tavasszal át kell alakítani ezeket a szervezeteket. Tehát alakuló ülést kellett össze hívni. Az alapszabályt elfogadtatni. Vezetőséget választani. Simontornyán is egyesületté alakultak.. Továbbra is szépen működtek. A Tolnai Népújság 11 hónap 17 i számában a következőket írta:” Tegnap délután tartotta éves közgyűlését a Simontornyai Önkéntes Tűzoltó Egyesület. Amelyen Somogyi András százados parancsnok helyettes számolt be az éves munkáról. Ez alkalommal 25 éves szolgálatért elismerést kapott Mészáros József. Tíz éves szolgálatért pedig Lancsár Rezső, Géringér Sándor, Nagy Gyula és Borbély Mihály . Pénzjutalomba részesült Csóka Ferenc parancsnok, és helyettese Somogyi András Életmentésért jutalmat kapott Gallai Lajos. A közgyűlést követően a Börgyári tűzoltókkal a hagyományos futbal meccset rendezték meg”

¹⁴. Magyar közlöny 1956 1, száma.

Már korábban tervbe vették a tűzrendészeti jogszabályok korszerűsítését. Megjelent az 1956. évi 13. számú, törvényerejű rendelet és ennek végrehajtására

a 30/1956 (IX.08) MT. Rendelet. Az előírás szerint a tűzoltási feladatokat az állami, üzemi, a községi hívatásos és az önkéntes tűzoltó egyesületek látják el. A hívatásos tűzoltóság egyenruha viselésére kötelezett polgári szervezet volt.

Üzemekben és városokban, nagyobb településeken egyaránt voltak ilyenek. Nem egy helyen az önkéntes tűzoltókkal közösen szerveződtek. Ilyen volt a megyében Dunaföldvárrott és Pakson. Minden településen kellett tűzoltóságot szervezni. A tűzoltás vezetője tűzoltó lehetett. A tűzoltót a feladatai ellátása közben, hatósági jog- védelem illette meg. A tűzoltó egyesület a tanács tűzvédelmi szerve volt.

A tanácsok összevonásával megszüntették a tűzoltó egyesületet.

A Magyar Kormány már a forradalom előtt foglalkozott a közigazgatás átszervezésével. Egy bizottságot hoztak létre, azért, hogy megvizsgálják ezt a kérdést. Tegyenek javaslatot a megyék összevonására, járások és tanácsok megszüntetésére. A Területszervezési bizottság javaslata szerint az országnak 12 megyéje, Budapestnek 14 kerülete lenne. A Miniszter tanács alapos vita után elfogadta a bizottság javaslatát 7 megye és 39 járás megszüntetéséről. A javaslatban Békés, Komárom, Heves, Nógrád, Tolna, Vas és Veszprém megyéket kívánták megszüntetni

Foglalkoztak a tanácsok összevonásával is.^{15.}

15.Tolnai Napló 1956 szeptember 20 száma.TniLt

A forradalom utáni években az egyik Országgyűlés, döntést hozott. A megyéket nem szüntették meg. A járásokat viszont sorra felszámolták. A tanácsokat pedig 1962. -év től módszeresen összevonták. Közös tanácsokat hoztak létre.

Sajnálatos módon a becsatolt községekben a szervezetek megszüntetését a tűzoltó egyesületekkel kezdték. A szertárakat ki ürítették, más célra vették igénybe. A felszerelések egy részét e sorok írója összegyűjtötte és a Bonyhádon létrehozott, Múzeumba helyezték el. Többségét azonban a MÉH.- telepre vitték. Ez az intézkedés eredményezte, hogy Tolna megyében jelenleg 18 tűzoltó egyesület működik. Ezen felül Pakson, Dombóvárrott és Szekszárdon működik Önkormányzati Hívatásos tűzoltóság. Tehát a 107 településből 86-ba helyben semmilyen védelem nincsen. Ezekre a helyekre nem egy esetben 10-50 kilométerről érkezhet a segítség, ami egyben ennyi perc, vonulási időt jelent.

A megye tűzoltói vezetése azonnal érezte a gondokat. Keresték a lehetőséget arra, hogy az egyesületeket ameddig lehet, együtt tartsák. A Megyei Tanáccsal 1968. évben határozatot fogadtattak el, melyben versenyt hirdettek az egyesületek részére. Az első három helyezett jutalmat kapott. Aztán 1970 évben még egy határozat született, amely szerint jutalmazni kell az 50, 75 és 100 éves fennállást ünneplő egyesületet. Ezek a döntések bizonyos ideig egyben tartották

az egyesületeket. Azonban a felszámolásukat megállítani nem lehetett. A Simontornyaiak 1976. május 30-án emlékeztek meg a 100 éves tevékenységről. Ott tartották a járási tűzoltó versenyt. A megemlékezés pedig a Bőr gyár étkezdéjében történt.

Így érkezünk el 1990 évhez, a rendszer váltás idejéhez. Újjá alakult az 1945-ben megszüntetett Magyar Tűzoltó Szövetség. Majd 1991 évben megalakult a Tolna Megyei Tűzoltó Szövetség. Javaslatoz készöltek az ügynevezett fehérfoltok felszámolására. Az új szervezet határozatban hozta vissza a szolgálati éremmel történő elismerést, meg Gróf Széchenyi Ödönről elnevezett emlék plakettet, alapított. A megyei szövetség pedig dísz érmet és tűzoltó díszgyűrűt alapított. A versenyek szervezését a szövetség fogta össze. Visszakapták a tűzoltók a védőszentjük Flórián ünnepét, meg a zászlószentelést. Újból helyezhettek el zászlószegetet, az egyesület zászló rúdjába.

Az új tűzvédelmi törvény hatása.

A rendszerváltás után új törvények és jogszabályok jelentek meg. Sajnálatos módon az önkormányzatokról szöló törvényben a tűz elleni védekezés a nem kötelező feladatok között jelent meg. Ezért az önkormányzatok többsége nem foglalkozik ezzel a kérdéssel.

A tűzoltók várták a tűzvédelmi törvény megjelenését, mert abban bíztak, hogy helyére teszi a rendezetlen kérdéseket. A törvény 1996.évi május. 1.-én jelent meg. A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szöló 1996 évi XXXI. Törvény a hivatásos szervezetet állami és önkormányzatra, osztotta. Lehetővé tette, hogy a tűzoltó egyesület és a helyi önkormányzat Önkéntes Tűzoltóság néven, köztestületet hozzon létre Ezzel az egyesületek nevéből elmaradt az „önkéntes” megnevezés. Ezt ma is sérelmezik a tűzoltók, mert 1835.- től használták ezt a megnevezést. A tűzoltó egyesületek az egyesületi törvény szabályait kötelesek figyelembe venni, ezért a tagjai nem lehetnek a tűzoltás vezetői addig sem, amíg a magasabb szervezet egysége megérkezik. Ilyen gondok miatt további egyesület mondta ki a föloszlását.

A tűz oltása azon önkormányzatok kötelező feladata, ahol készenléti szolgálatot ellátó hivatásos, vagy köztestületi tűzoltóság van. A fenntartásukról az állam és az önkormányzat közösen gondoskodik. Naponta 24/48 óras szolgálatot látnak el.

A köztestületek naponta 4-5 főt tartanak szolgálatba. Általában minimál bérért dolgoznak. A részükre meghatározott területre elsőnek vonulnak. Ehhez legalább két gépjárműfecskeendővel, megfelelő szertárral és egyéb felszereléssel kell rendelkezni. Ezeket az egységeket az un fehérfoltok felszámolására találták ki, és használják fel. Az első felmérés szerint az országban 112 ilyen körzet központot kellene kialakítani. Ebben Simontornya is benne van. Jelenleg a Magyar vidéken 69 ilyen tűzoltóság működik. Ezek mellett 95 önkormányzati

hívásos vonulós tűzoltóság van. A Minisztérium tervei szerint, további köztestületeket kell létrehozni, hogy a vonulási idő 15 perc legyen. Azonnal meg kell jegyezni, hogy a nyugati országokban a jogszabályok szerint 10 percen belül meg kell érkezni, az első segítségnek.

Közttestületet alakítanak.

Az 1990 évben újjá alakult Magyar Tűzoltó Szövetség az Országos Parancsnoksággal felmérést végzett az ország tűzoltói diszlokációja ügyében. Megállapították, hogy az akkor meglévő 94 vidéki állami vonulós parancsnokság nem tudja átfogni a vidék védelmét. Hatalmas fehérfoltok keletkeztek. Helyenként 50-60 kilométer a vonulási távolság. Ez pedig ennyi percet jelent. Akkor még közel 1000 településen meglévő Önkéntes Tűzoltó Egyesületekkel sem lehet lefedni ezeket a területeket. Ugyanis egyrészt a működésük bizonytalan. A felszereléseik hiányosak. Meg az is felvetődött, hogy meg kell fizetni a vonulás költségét, ha nem a saját területre vonulnak. A körzet központi fogalom a Magyar tűzoltóság életében már a háború előtt felvetődött.

Ezért újra napirendre került ez a kérdés. Egy összeállítás készült, mely szerint fehér foltnak kell tekinteni, ha a település 25 kilométer távolságra van a vonuló egységtől. Ennek figyelembe vételével országosan, 112 körzet központot jelöltek meg. Megyénk területén Bonyhád, Bátaszék, Dunaföldvár Hőgyész, Nagydorog, Gyöngyös, Simontornya, Tamási és Tolnát jelölték meg. A feltételeket BM. rendeletbe szabályozták. Legalább 4 fővel ügyeletet kell tartani. A vonulásra kijelölt személyeket orvosi vizsgálatnak kell alávetni. Legyen egy vonuló és egy tartalékfecskendő. A szertár megfelelő legyen. Védő és más felszerelések álljanak rendelkezésre. Legyen telefon összeköttetés. Az egység 10 percen belül elhagyja a szertárat. A települések, ahova vonulnak, értsenek egyet a segítséggel. Kell hozzá az önkormányzat döntése. Jelenleg országosa 69 közttestület működik. Tolna megyében, Bátaszék, Tolna és Tamásiban van ilyen szervezet. Simontornyán még az egyesületi élet is megszűnt. A Tolnai Népujság 2006 március 18. száma egy megégett nőről írt. A 2007 július 26- i száma tartalmazza, hogy egy megégett nő holttestét a Sárbogárdi tűzoltók találták meg. A 2007 július 28 napi száma arról írt, hogy leomlott egy ház fődéme. A romok alól egy asszonyt holtan emeltek ki a Sárbogárdi tűzoltók. Tehát csak 30 perc múlva érkezhetett a segítség. Szerencsére akadt a városban olyan ember, aki komolyan értékelte a helyzetet és szorgalmazta az egyesület újjá alakulását.

Belföldi, és külföldi kapcsolatok.

Az egyesület a megalakulása után azonnal tagja lett a Megyei Tűzoltó Szövetségnek. Valamennyi ülésükön képviseltették magukat. Ünnepségeikre kölcsönösen meghívták egymást. Mindezek felül szakmai tapasztalat cserére is hajlandók voltak.

A versenyeken rendszeresen résztvettek és jól szerepeltek.

A nyugati országokkal a rendszerváltás előtt nem nagyon engedélyeztek kapcsolatot teremteni. Enyhült ez a kérdés a nyolcvanas évek közepén. A rendszerváltás után pedig minden akadály elhárult. Így találtak kapcsolatot a németországi Ulextertel, Gemeinden – Marpingen, Steinberg - Welnwagrün település tűzoltóságával ahonnan, gépjármű fecskendőt kaptak ajándékba. Kapcsolatuk van még nyárádszerdahely /románia/ és a Görög ország Milics településekkel.

A diák tűzoltók.

A diáktűzoltói intézménynek nagy hagyománya van., hazánkban. A Sárospataki kollégium diákcsapatát 1777.-ben, a debrecenit 1789.-ben hozták létre. Hivatalos nevén „*machinista*” később *gépelyes*, még utóbb, „*vízpuskás társaság*”, vagy „*főiskolai tűzoltó társulat*”. Ezek a tűzoltók jól megtermett kellő erővel rendelkező fiatalok voltak, Az lehetett a csapat tagja aki a 12 kg-os gerúdium botot egy kézzel föl tudta emelni.

A háború idején a levente köteles - 12 évtől – fiatalokból szerveztek tűzoltó csapatokat, hiszen a felnőttek a harctéren voltak. Az iskolai diákcsapatokat a háború után az ötvenes évek elején szervezték. Rájöttek arra, hogy a 10-16 éves gyerekek nagyon fogékonyak a szabályok megismerésére. Szeretnek mozogni és versenyezni. A 10-14 éves gyerekek az úttörő szervezeten belül kapcsolódtak a tűzoltói mozgalomhoz. A 14-16 évesek pedig az Ifjú gárda szervezeten belül tevékenykedtek. Az Országos Tűzoltó Parancsnokság hallatlan módon pártfogolta ezt a mozgalmat. Török László tűzoltó százados szervezte a táborokat, találkozókat Zánkán, Csillebércen, a megyénkben pedig Domboriban.

Tolna megye előkelő helyet foglalt el a diáktűzoltó mozgalom tekintetében. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy voltak olyan tanárok akik szívesen végezték az ehhez kapcsolódó plusz feladatokat. Aparhanton a Schunk házaspár, Ócsényben a Zala István, Bölcskén, Gáborné Dánó Ibolya tanárnő, Faddon a Soponyai házaspár, Kurdon a Müller János. Nem utolsó sorban a Tolnai egyesülethez kapcsolódó Fehérné Verseghy Zsuzsa. Tanárnő.

Csőglei István